

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СПОРТУ, ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ, ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ

Матеріали
Всеукраїнської науково-практичної конференції
студентів, аспірантів та молодих учених
м. Миколаїв, 28-29 жовтня 2021 р.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КОРАБЛЕБУДУВАННЯ
ІМЕНІ АДМІРАЛА МАКАРОВА

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СПОРТУ,
ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ, ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ**

**Матеріали
Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів,
аспірантів та молодих учених**

м. Миколаїв, 28–29 жовтня 2021 року

Редакційна колегія:

Адаменко О. О., канд. пед. наук, доцент кафедри ТООПС
Бірюк С. В., канд. наук з фіз. вих. та спорту, доцент кафедри ТООПС
Деркач В. М., канд. наук з фіз. вих. та спорту, доцент кафедри ФВС
Марцінковський І. Б., канд. мед. наук, доцент кафедри ТООПС
Сокол О. В., доцент кафедри ФВС
Савіна О. Ю., канд. техн. наук, доцент кафедри ФВС
Челушкіна М. В., провідний фахівець кафедри ТООПС

Головний редактор:

Кувалдіна О. В., канд. наук з фіз. вих. та спорту, доцент,
завідувач кафедри ТООПС

Матеріали надруковані в авторській редакції.

*За зміст матеріалів і достовірність наведених даних
несуть відповідальність автори публікації та їх наукові керівники.*

Актуальні проблеми спорту, фізичного виховання, здоров'я людини :
А 43 матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів, аспірантів
та молодих учених, 28–29 жовтня 2021 року. – Миколаїв: НУК імені адмірала
Макарова, 2021. – 318 с.

ISBN 978-966-321-436-8

У збірнику представлено тези за напрямками роботи конференції:
"Олімпійський рух, олімпійська освіта: історія проблеми, можливості";
"Олімпійський та професійний спорт: проблеми та перспективи розвитку";
"Фізичний стан, контроль фізичної підготовки та успішності фізичного
виховання"; "Адаптивна фізична культура і спорт"; "Розвиток Wellness-індустрії
в Україні та світі". Матеріали конференції становлять науковий інтерес для
науково-педагогічних працівників, тренерів, спортсменів, викладачів, наукових
співробітників.

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. ОЛІМПІЙСЬКИЙ РУХ, ОЛІМПІЙСЬКА ОСВІТА: ІСТОРІЯ, ПРОБЛЕМИ, МОЖЛИВОСТІ

Афанасьєва Г. Д. Історія олімпійського руху	10
Гришин О. Є., Марцінковський І. Б. Дослідження зародження футболу	12
Спіфанцева А. Д., Петренко Г. В. Актуальні проблеми підготовки в юнацькому тенісі настільному в Україні	14
Завірюха Д. О., Адаменко О. О. Розвиток неолімпійських видів спорту у Миколаївській області (на прикладі ММА)	16
Козка А. В., Алмакаєв Р. Т. Майбутнє спорту без допінгу: homo sportus. Правовий, моральний та етичний аспекти.....	20
Лешан Г. Г., Бобіна О. В. «Великий теніс» в Миколаєві: біля витоків	24
Мельникович М. М., Семерджян М. Г. Олімпійська освіта: філософські та концептуальні основи.....	26
Палькевич В., Семерджян М. Г. Зміст, функції та основні ідеї олімпійської освіти	28
Палічук Ю. І., Вілігорський О. І. Готовність до впровадження олімпійської освіти майбутніх учителів фізичної культури	32
Співак В. В., Адаменко О. О. Історія розвитку футболу Миколаївської області.....	36
Стефанов В. М., Бірюк С. В. Історія розвитку вітрильного спорту в Україні	38
Юськів Д. Ю., Семерджян М. Г. Олімпійський спорт, олімпійська освіта: історія, проблеми можливості.....	40

СЕКЦІЯ 2. ОЛІМПІЙСЬКИЙ ТА ПРОФЕСІЙНИЙ СПОРТ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

Болдарєв Б. С., Савіна О. Ю. Дослідження стейкхолдерів спортивних проєктів з фехтування	44
Велідчук О. М., Семерджян М. Г. Актуальні проблеми спорту, фізичного виховання, здоров'я людини	46
Габаль В. О., Савіна О. Ю. Основи управління фізичною підготовкою військовослужбовців	49
Габер В., Веселова І. М. Методика розвитку швидкісно-силових якостей у легкій атлетиці	51
Гончарова Н. М., Прокопенко А. О., Родіоненко М. В. Особливості врахування моторної асиметрії в тренувальному процесі тенісистів	54
Гринчук С. С., Кувалдіна О. В. Методика розвитку швидкісно-силових здібностей у греко-римській боротьбі	57

Гринько В. С., Бірюк С. В. Вдосконалення ритмової структури бар'єрного бігу у жінок (на прикладі бігу на 100 м з бар'єрами).....	58
Дикусар М., Адаменко О. О. Психологічна підготовка спортсменів з настільного тенісу.....	60
Дубиненко І., Наконечний І. В. Система орієнтовної градації бальної оцінки показників фізичної підготовленості юних баскетболістів	62
Заборей І., Адаменко О. О. Підготовка спортсменів з греблі на каное в змагальному періоді.....	65
Заплотинський В., Наконечний І. В. Основні проблеми збереження фізичної підготовки студенток-баскетболісток в умовах карантинних обмежень.....	67
Запша М. С., Бірюк С. В. Історичний огляд досягнень миколаївських бігунів на середні дистанції.....	70
Іваненко А., Гримак А., Болотникова Т. Г. Особливості психологічної підготовки в олімпійському спорті.....	73
Калініченко І., Адаменко О. О. Адаптація організму спортсменів на заняттях з бадмінтону.....	75
Кірієнко Л. А., Кувалдіна О. В. Олімпійський та професійний спорт: проблеми та перспективи розвитку легкої атлетики.....	77
Козленко А. Д., Савіна О. Ю., Калініченко І. В. Ідентифікація ризиків спортивних проєктів.....	78
Курочкін І. Г., Савіна О. Ю. Техніко-тактична підготовка борців греко-римського стилю.....	83
Москвич А. І., Кувалдіна О. В. Методика навчання техніки стрибків у висоту юних спортсменів на етапі попередньої базової підготовки	85
Митько А. О., Нагорна В. О., Жигайлова Л. В., Качарова Є. В. Інтегральна підготовка гравців збірних команд України з більярдного спорту в умовах карантинних обмежень.....	87
Митько А. О., Нагорна В. О., Лялін І. В., Борисова О. В. Планування видів підготовки в тренувальному процесі висококваліфікованих більярдистів	90
Мулик К. В., Бершов С. І. Рівень фізичної підготовленості юних скелелазів 10-12 років.....	93
Нікітіна К., Савіна О. Ю. Особливості комунікування в кінному спорті	95
Півченко М. О., Семерджян М. Г. Олімпійська освіта та олімпійський спорт: проблеми та перспективи	97
Полулях І., Нагорна В. Контроль спеціальної фізичної та технічної підготовленості гравців в бейсболі.....	99
Сметана О. К., Фаріонов В. М. Сучасний стан проблеми спортивної підготовки жінок у пауерліфтіngu	101

Соколов О. Ю., Бірюк С. В. Побудова тренувального процесу спринтерів на етапі вищої спортивної майстерності	103
Сова М. А., Донець М. Е., Арістова О. С., Блажко Л. В., Медведєвська Д. П. Інноваційна методика підготовки функціонального стану організму спортсменів у професійному спорті.....	106
Тимошенко А., Веселова І. М. Біоритми в підготовці спортсменів-олімпійців	110
Торкіна А. О. Засоби скороченого часу перебування на вогневому рубежі біатлоністок	112
Черевко А. В., Семерджян М. Г. Олімпійський та професійний спорт: проблеми і перспективи розвитку.....	114
Чорненька Г. В., Яблонська Г. В. Удосконалення техніки метання списа початківців	118
Шаповал С. О., Савіна О. Ю. Психологічні особливості управління спортсменами при підготовці до змагань в легкій атлетиці	120
Шепіль М. О., Савіна О. Ю. Управління стресостійкістю спортсменів у навчально-тренувальному процесі з баскетболу.....	123
Щербина О. О., Рибак О. Ю. Контроль функціональної підготовленості веслувальників на різних етапах багаторічного спортивного удосконалення.....	128
Шилова О. Є., Веселова І. М. Особливості психологічної підготовки спортсменів у фехтуванні.....	131
Шутова С. Є., Маліновська Т. О. Психологічні особливості особистості тренера як фактор підготовки спортсменів у баскетболі.....	135

СЕКЦІЯ 3. ФІЗИЧНИЙ СТАН, КОНТРОЛЬ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ТА УСПІШНОСТІ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ МОЛОДІ

Багдасарян А. В., Марцінковський І. Б. Базова професійна технічна і тактична підготовка футболістів	137
Багдасарян А. В., Сокол О. В. Технічна підготовка волейболістів на етапі реалізації спортивних досягнень.....	139
Василевський А. Р., Сокол О. В. Планування тренувального процесу у багаторічній структурі підготовки спортсмена з легкої атлетики	141
Волк Н. В. Місце фізичної культури в системі освіти, нової української школи	143
Габер В. Р., Савіна О. Ю. Управління показниками фізичних якостей у спортивних проектах з фітнесу	145
Гостєва Д. В., Савіна О. Ю. Особливості управління спортивними проектами з гірського бігу	147
Гостєва Д. В., Сокол О. В. Особливості психологічної підготовки в легкій атлетиці	148

Григор'єва А. А. Здоровий спосіб життя – модний тренд ХХІ століття.....	151
Гринчук С. С., Сокол О. В. Система підготовки українських спортсменів до Олімпійських ігор.....	154
Грубник С. О., Семерджян М. Г. Педагогічний контроль студентів, що займаються фізичною культурою	156
Данько О., Ковальова Н. В. Дослідження динаміки фізичної підготовленості студентів на заняттях фізичною культурою засобами силових видів спорту.....	160
Джуріна К. А., Марцінковський І. Б. Загальна характеристика системи підготовки спортсмена	162
Дудка М. Л., Слободян Л. В. Класифікація і особливості рухів та елементів у черлідінгу.....	165
Зюба Д. С., Семерджян М. Г. Фізичний стан, контроль фізичної підготовки та успішності фізичного виховання молоді	167
Козаков Я. Ю., Наконечний І. В. Організаційно-методичні основи оздоровчого велоспорту в умовах карантинних обмежень.....	171
Казанцева А. В., Марцінковський І. Б. Профілактика спортивного травматизму: медичний та педагогічний аспект	174
Калініченко І., Сокол О. В. Впровадження новітніх фітнес технологій з елементами бадмінтону у шкільну програму.....	177
Ковпак П. І., Деркач В. М. Основні поняття про легку атлетику, експериментальний доказ ефективності спеціальних вправ для покращення швидкісних якостей спортсмена.....	180
Колчак О., Ковальова Н. В. Моделювання принципів інтенсифікаторів тренувальній діяльності спортсменів культуристів	185
Кононова Д. В., Фаріонов В. М. Зміцнення і збереження здоров'я студентів засобами гімнастики.....	187
Масайло В. А., Сокол О. В. Физическая подготовка в бадминтоне.....	189
Нікітенко В. О. Оцінка функціонального стану студентів-спринтерів 17-18 років на етапі підготовки до вищих досягнень.....	191
Нікітіна К. О., Сокол О. В. Техніко-тактична підготовка в кінному спорту	193
Овезов Р. Б., Сокол О. В. Техническая подготовка в волейболе.....	194
Палічук Ю. І., Прекурат О. Т. Профілактика травматизму нижніх кінцівок в учнів-спринтерів	196
Погоріла В., Пруднікова М. Показники швидкісних та силових здібностей юних велосипедистів 7-9 років.....	200
Погорілий М. І., Яцунський О. С. Ефективність застосування кругового тренування студентів в процесі фізичного виховання.....	202

Рядченко І. Я., Фаріонов В. М. Спорт як засіб боротьби зі стресом	203
Сердюкова Є. С., Семерджян М. Г. Актуальні проблеми фізичної підготовки та успішності фізичного виховання молоді	205
Тимошенко А. О., Марцінковський І. Б. Планування тренувального процесу у багаторічній структурі підготовки спортсмена з легкої атлетики	208
Урסолов А. С., Марцінковський І. Б. Дослідження ефективності методики розвитку фізичних якостей учнів 5-6 класу засобами футболу	210
Фільжак Д. Ю., Марцінковський І. Б. Психологічна підтримка в спорті: психотренінги, психокорекція, психотерапія	213
Харківський В. С. Особливості формування у підлітків особистісних та соціальних навичок в процесі профілактики девіантної поведінки засобами фізичної культури	216
Шаповал С. О., Цвєтов І. С., Деркач В. М. Тенденції та особливості психологічної підготовки спортсменів без порушень розвитку і спортсменів із порушеними функціями опорно-рухового апарату на етапі підготовки до змагань	219
Шашкова Д., Ковальова Н. В. Особливості рекрутування м'язових волокон у легкоатлетів в залежності від режиму тренувальної роботи	223
Шевченко Р. Е., Кувалдіна О. В. Методика навчання основам фізичної підготовки військовослужбовців Збройних сил України	226
Шерстюк В. А., Яцунський О. С. Вплив бодібілдингу на здоров'я спортсмена	229
Шпаковська Н. О., Кувалдіна О. В. Розвиток фізичного виховання дітей старшого шкільного віку з використанням елементів карате	230
Шундяк А. В., Савіна О. Ю. Оцінка ризиків допінгу та планування заходів з допінг-контролю у бадмінтоні	232
Шундяк А. В., Сокол О. В. Види спортивного тестування	234
Яковенко Д. В., Фаріонов В. М. Засоби гімнастики у професійно-прикладній фізичній підготовці	236

СЕКЦІЯ 4. АДАПТИВНА ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА І СПОРТ

Бойко В. В., Корчевський Д. А., Семерджян М. Г. Сучасна система адаптивної фізичної культури	240
Волкожа Л. С., Чухрай А. Д., Семерджян М. Г. Зміст, завдання та принципи адаптивної фізичної культури та спорту	243
Грабченко В. А. Сутність та організація адаптивної фізичної культури в Україні. Спорт без обмежень	250
Гулицька Н. Застосування методу кінетотерапії в роботі з дітьми з ООП	254

Жукова Г. В., Булгакова Т. М. До проблеми адаптивної фізичної культури молоді.....	258
Мішин М. В., Осипова О. В. Шахи як повноправний вид спорту серед осіб з вадами слуху	259
Нагребельний О. Г. Фізична підготовка кваліфікованих веслувальників-академістів з порушеннями опорно-рухового апарату	263
Нетребя Т. С., Понурко Є. С., Семерджян М. Г. Адаптивна фізична культура в системі освіти	267
Николюк Т. В., Семерджян М. Г. Адаптивна фізична культура і спорт	270
Олейнікова А. О., Штукун Л. В. Семерджян М. Г. Засоби адаптивної фізичної культури	273
Палічук Ю. І., Кошура А. В. Фізична реабілітація для школярів з порушеннями постави	277
Стецюк І., Стародуб О. Заняття спортом як засіб удосконалення інклюзивного середовища (з досвіду проектної діяльності громадської організації)	281
Цвєтов І., Деркач В. М. Особливості побудови заключних мікроциклів підготовки висококваліфікованих легкоатлетів-паралімпійців у змагальному періоді	282

СЕКЦІЯ 5. РОЗВИТОК WELLNESS-ІНДУСТРІЇ В УКРАЇНІ ТА СВІТІ

Дарда А. В., Тубальцева Н. П. Розвиток туристичної діяльності херсонської області	286
Жавко С. М., Гришина Н. В. Особливості розвитку wellness-індустрії в умовах пандемії Covid-19	288
Іщенко О. А., Глазкова В. П., Олійникова І. М. Тенденції розвитку спортивно-рекреаційного туризму в Миколаївському регіоні.....	291
Коверний О., Топалов М., Гришина Л. О. Цифровізація wellness-індустрії.....	293
Kramarenko O. S. Prospects of wellness – hotel development in Ukraine	295
Малогон А. С., Кальвін В. С., Тубальцева Н. П. Проблеми розвитку туристичної сфери України.....	297
Назрієва З. Т., Гришина Н. В. Сучасні тенденції розвитку wellness-індустрії.....	300
Омельченко Т., Арасланова В. Роль оздоровчо-рекреаційної рухової активності у збереженні та зміцненні здоров'я населення України.....	302
Рижиков І. В. Роль медичної субвенції у системі спортивно-оздоровчої діяльності.....	304
Селіванов Є. О., Федоренко А. В., Тубальцева Н. П. Туристичні кластери як засіб розвитку регіонів	305

Табота С. О., Стройко Т. В. Розвиток спортивно-оздоровчого туризму на миколаївщині в умовах COVID-кризи	308
Туфекчі О. О., Крамаренко І. С. Застосування wellness-коучінгу в освітньому процесі.....	310
Шайхутдінова К. Г., Труніна І. Вплив wellness-туризму на розвиток туристичної індустрії.....	311
Шарова Є. В., Тубальцева Н. П. Використання економіки вражень для розвитку людини.....	314

пацієнтом»; пошук додаткових джерел фінансування галузі; аналіз та оптимізація механізму використання коштів на лікування та функціонування закладів охорони здоров'я; визначення першочергових пріоритетних напрямів оптимізації.

На рівні ОТГ поряд із забезпеченням якісних медичних послуг важливим завданням є оздоровлення населення і дітей, в першу чергу. Це зумовлено необхідністю реалізації сучасної державної політики в галузі оздоровлення дітей, спрямованої на забезпечення сприятливих умов для всебічного розвитку дітей та молоді. Одним із найважливіших завдань у сфері соціального захисту дітей є охоплення організованими формами оздоровлення дітей, що потребують особливої соціальної уваги та підтримки. Упродовж останніх років за медичними показниками зберігається тенденція до погіршення стану здоров'я дітей, що зумовлено негативними соціально-економічними, екологічними та іншими факторами. Поліпшення стану здоров'я дітей, відновлення їх життєвих сил, запобігання бездоглядності, створення умов для продовження виховного процесу та розвитку творчих здібностей забезпечується шляхом організації оздоровлення та відпочинку дітей, зокрема в період літніх канікул.

Вирити означені питання можливо шляхом розробки і реалізації на рівні ОТГ відповідних Програм. Головною метою виконання таких програм є забезпечення повноцінного оздоровлення та відпочинку дітей, створення належних умов для освітньої, культурно-виховної, фізкультурно-оздоровчої та спортивної роботи, якісного медичного обслуговування й харчування, забезпечення державних гарантій щодо доступності та якості відповідних послуг, а також максимального стимулювання діяльності дитячих закладів оздоровлення та відпочинку.

ТУРИСТИЧНІ КЛАСТЕРИ ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ РЕГІОНІВ

Селіванов Є. О., Федоренко А. В., Тубальцева Н. П.

Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова, Миколаїв

Вступ. Туризм став рушійною силою соціально-економічного розвитку у багатьох країнах світу. Більш ніж у 100 країнах туризм сприяє високому рівню зайнятості, розвитку фізичних сил людини, а також є важливою статтею надходжень до державного бюджету. Ключовою тенденцією розвитку міжнародного туризму є постійне зростання обсягів туристичних поїздок у світі. За прогнозами, чисельність подорожей і надалі зростатиме і вартість становитиме 1,8 млрд. у 2030 р. [3].

Метою є моніторинг процесів розвитку індустрії туризму на регіональному рівні.

Результати дослідження. Наша держава об'єктивно має всі передумови для інтенсивного розвитку внутрішнього та іноземного туризму: особливості географічного положення та рельєфу, сприятливий клімат, багатий природний,

історико-культурний та туристично-рекреаційний потенціал. Однак сьогодні в Україні розвиток цієї важливої сфери національної економіки недостатній, хоча, за розрахунками фахівців, лише у вигляді податків вона могла б щороку приносити до державної скарбниці до \$4 млрд. Але у структурі вітчизняного ВВП туристична галузь займає менше 2%, водночас у масштабі світової економіки туризм генерує більше 10% доходів, або \$8,8 трлн. [3].

В Україні туризм може бути найприбутковішою сферою національної економіки. Туристична індустрія з року в рік без значних залучень інвестицій та державних дотацій стабільно нарощує обсяги виробництва туристичного продукту в Україні. Очевидно, що під час розроблення ринкових механізмів стимулювання й сприяння розвитку туризму, надання пріоритетності цій галузі, ця сфера діяльності могла би стати джерелом оздоровлення населення держави. Практично відсутні міжрегіональні кластерні утворення у вітчизняній рекреації та туризму, оскільки більшість з них знаходяться на початковій стадії формування та розвитку. Сьогодні в Україні функціонують два тематичних кластера:

1) сільського («зеленого») туризму – «ЕКОТУР», «Кам'янець», «Мальовнича Бережанщина», «Дніпро-транскордонний», «Оберіг», в шести суміжних прикордонних районах Гомельської та Чернігівської областей;

2) пізнавального туризму, що представлений міжрегіональним кластером «Південне туристичне кільце», який охоплює територію Одеської, Миколаївської, Херсонської областей (сюди ж увійшов туристичний кластер «Вознесенськ») [1].

В Україні останнім часом активно розвивається сільський туризм як тематичний напрям кластеризації, орієнтований на організацію відпочинку туристів у приватних господарствах сільської місцевості з використанням майна та трудових ресурсів, особистого селянського, підсобного або фермерського господарства, природно-рекреаційних особливостей місцевості та культурної, історичної, етнографічної спадщини регіону. Основними об'єктами такого відпочинку є екоферми, екоготелі, екокафе, агрооселі. Такий тематичний напрям кластеризації розглядається як:

1) можливість отримання прибутків від прийому на проживання туристів і надання їм супутніх послуг (харчування, риболовлі, катання на конях, полювання та ін.);

2) можливість облаштування туристичних маршрутів й організації екскурсій;

3) можливість пропонувати туристам екологічно-чисті продукти харчування, товари народного промислу.

Наприклад, на Миколаївщині триває розвиток сільського зеленого туризму – загалом в області функціонує 74 об'єкти для відпочивальників. Найбільше їх зосереджено у Березанському районі – 41 або 55% від загальної кількості. Очаківський район представлений 10 сільськими садибами, Первомайський – 5,

Кривоозерський та Миколаївський – по 4, в інших районах розташовуються по 1-2 об'єкти [2].

Загалом територіальна концентрація туристичних підприємств відбиває територіальну структуру попиту: максимальною вона є у Києві, порівняно високою в Одеській, Херсонській, Миколаївській, Волинській, Закарпатській, Тернопільській, а найменшою – у Кіровоградській, Хмельницькій, Донецькій та Луганській областях.

Висновок. Україна, як країна, що знаходиться в центрі Європи, має всі передумови для належного розвитку здоров'я людини за рахунок туризму, оскільки займає одне з провідних місць за рівнем забезпеченості цінними природними та культурними ресурсами. Потенційний фонд природоохоронних, оздоровчих та рекреаційних територій становить 12,1 млн га, тобто 20% площі території України, що відповідає міжнародним показникам раціонального збереження природно-рекреаційних ресурсів.

Розвиток регіонального туризму та ефективна діяльність окремих туристичних підприємств в значній мірі залежать від грамотного використання сучасних умов та програм розвитку економічної діяльності регіону. З метою створення конкурентоспроможного та високоякісного регіонального туристичного продукту необхідно розробити єдину регіональну програму, яка дозволить збільшити обсяги усіх конкурентоспроможних туристично-оздоровчих послуг, здатних задовольнити потреби населення країни та іноземних громадян.

Список використаних джерел

1. Іртищева І. О. Організація туристичних кластерів як ефективний засіб управління туристичним бізнесом / Д.С. Войт, І.О. Іртищева, Ю.А. Левенець // Вісник ХНАУ ім. В. В. Докучаєва. Серія «Економічні науки». – 2016. – № 1. – С. 300–308.
2. Іртищева І. О. Інвестиційна трансформація туристично-рекреаційного комплексу регіону / Д. С. Войт, І. О. Іртищева // IV Міжнародна науково-практична конференція [Структурні трансформації національних економік в глобальному вимірі], (6 листопада 2015 р., м. Миколаїв). – МНУ імені В.О. Сухомлинського, 2015. – С. 90–92
3. Тубальцева Н.П. Макроекономічні аспекти розвитку індустрії туризму в Україні та особливості їх регулювання / І.О. Іртищева, Н.П. Тубальцева, І.В.Сиренко, Є.О. Вісник ХНАУ ім. В.В. Докучаєва. Серія «Економічні науки». – 2019. – № 4 (ч.2). – С. 300–308.
4. Басюк М.М Пономарьова М.С., Трегуб К.М. Менеджмент спортивно-оздоровчого туризму в умовах зростання конкурентних ознак регіонів // Причорноморські економічні студії. № 38 (1). 2019. С. 68–72
5. Пономарьова М.С., Басюк М.М., Трегуб К.М. Розвиток сучасного спорту та фізичного виховання як передумова здорового способу життя. Глобальні та національні проблеми економіки. 2015. № 5. С. 10

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СПОРТУ,
ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ, ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ**

**Матеріали
Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів,
аспірантів та молодих учених**

м. Миколаїв, 28–29 жовтня 2021 року

(українською, російською та англійською мовами)

Головний редактор *О. В. Кувалдіна*
Комп'ютерне верстання *В. В. Москаленко*

Формат 60×84/8. Ум. друк. арк. 36,97. Тираж 100. Зам. № 2211-79
Видавець і виготівник Національний університет кораблебудування
імені адмірала Макарова
просп. Героїв України, 9, м. Миколаїв, 54025
E-mail : publishing@nuos.edu.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 6402 від 19.09.2018 р.